

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Kunskapsbrist (DD)

Klass: *Porphyridiophyceae*, **Ordning:** *Porphyridiales*, **Familj:** *Phragmonemataceae*, **Släkte:** *Kyliniella*, **Art:** *Kyliniella latvica* - kyliniella Skuja **Synonymer:**

Kännetecken

Kyliniella är uppbyggd av en vävnadsliknande diskformad bas bildad av tätt sammanvävda, linjärt arrangerade trådar. Från denna går ogrenade, grågröna till violett och rödaktiga 3-4 cm långa, enradiga trådar ut vilka är omgivna av en tjock geléartad skida (pseudofilament). Enligt Israelson (1938) ska Skuja ha uppgett att trådarna blir upp till en decimeter långa eller mer. Detta stöds inte i Skuja (1926) men kan ha varit ett personligt meddelande från Skuja som bekräftade Israelsons fynd. Flint (1970) uppger att i New Hampshire blir de tilltrasslade "trådarna" flera centimeter i slutet av augusti. Cellerna, som innehåller flera väggställda skiv- eller remformiga, blåaktiga kloroplaster, är 15-19 µm i diameter och 5-17 µm långa men fynd från 2014 i Tyskland anger maximivärden på både diameter och celllängd på 24-28µm (Schiffels 2015). Cellerna i geléskidan var i det tyska materialet också lite förskjutna i förhållande till varandra, så att de inte alltid låg i jämn rad.

Utbredning och status

Kyliniella är endast känd från en lokal i Sverige och mindre än tio lokaler i världen. Den svenska lokalen, Valboån i Högsäter, Dalsland, har förmodligen inte undersökts sedan Israelson (1938) gjorde sitt fynd där. Förutom i Sverige är arten funnen i Lettland, Österrike, Frankrike, Spanien, Sydamerika och USA (två lokaler av 1000 undersökta).

Ekologi

På typlokalen - i den oligotrofa sjön Usma i Lettland - växte kyliniella som epifyt på vass *Phragmites australis*, säv *Schoenoplectus lacustris* och sträfsse *Chara* sp. I den tyska Blausteinsee i Nordrhein-Westfalen växte arten på borstnate *Potamogeton pectinatus*. Den kan uppenbarligen hittas på olika vattenväxter. Mestadels kommer de få fynden världen över från rinnande, oligotrofa och mjuka vatten. Det fynd som gjorts i en mindre sjö i Tyskland visar dock förekomst i både rinnande och stillastående näringsfattiga vatten. Även den svenska lokalen karakteriserades av näringsfattigdom. Israelson (1938) fann den i en strömsträcka i Valboån, men är tveksam till om den hade vuxit på platsen eller förts dit från den uppströms liggande sjön. Han hävdar vidare att den inte är en typisk strömvattenalg eftersom han inte funnit den i mer än en lokal, trots att han undersökt hundratals bäckar och floder.

Hot

På grund av ringa kunskap om artens ekologi är hoten mot den okända.

Åtgärder

Den av Israelson funna lokalen bör undersökas och liknande miljöer inventeras.

Övrigt

Mycket åskådliga översikts- och mikroskopfotografier i färg av arten finns publicerade i beskrivningen av de tyska fynden i Schiffels (2015). I övriga floror återges arten hittills bara med tecknade bilder.

Litteratur

- Eloranta, P. & Kwandrans, J. 2007. *Freshwater red algae (Rhodophyta). Identification guide to European taxa, particularly to those in Finland*. Botanical Museum, Finnish Museum of Natural History, Helsingfors.
- Eloranta, P., Kwandrans, J. & Kusel-Fetzmann, E. 2011. Rhodophyta and Phaeophyceae. Red. I: Büdel, B., Gärtner, G., Krienitz, L., Preisig, H.-R. & Schagerl, M. (red.), *Süßwasserflora von Mitteleuropa* 7. Spektrum Akademischer Verlag Heidelberg.
- Flint, L.H. 1970. *Freshwater red algae in North America*. Vantage Press, New York. 110 s.
- Garzia-Fernandez, M.E., Seguí-Chapuis, I. & Abaol, M. 2012. *Kyliniella latvica* Skuja (Stylonemataceae, Stylonematophyceae), un rodófito indicador de buena calidad del agua. *Limnetica* 31(2): 341-348. Madrid.
- Israelson, G. 1938. *Kyliniella latvica*, in Schweden gefunden, nebst neue Fundorte für ein Paar andere im Süßwasser auftretende Bangioideen. *Svensk Botanisk Tidskrift* 32: 440-442.
- Knappe, J. & Huth, K. 2014. Rotalgen des Süßwassers in Deutschland und angrenzende Gebieten. *Bibliotheca Phycologica* 118; 1-142. J. Cramer/Gebrüder Borntraeger, Stuttgart.
- Kumano, S. 2002. *Freshwater red algae of the world*. Biopress, Bristol. 375 s.
- Kwandrans, J. & Eloranta, P. 2010. Diversity of freshwater red algae in Europe. *Oceanological and Hydrobiological Studies* 39(1): 161-169.
- Schiffels, S. 2015. *Kyliniella latvica* Skuja, 1926, neu in Deutschland. *Lauterbornia* 79: 181-189.
- Skuja, H. 1926. Eine neue Süßwasserbangiacee *Kyliniella latvica* n.g., n. sp. *Acta Horti Botanici Universitatis Latviensis* 1: 1-5.
- Starmach, K. & Sieminska J. 1977. *Phaeophyta Rhodophyta*. Flora Slodkowodna Polski, Warszawa. 444 s.
- Vis, M.L. & Sheath, R.G. 1993. Distribution and systematics of *Chroodactylon* and *Kyliniella* (Porphyridiales, Rhodophyta) from North American streams. *Japanese Journal of Phycology* 41: 237-241.
- Wehr, J.D. & Sheath, R.G. 2003. *Freshwater algae of North America. Ecology and classification*. Academic Press, Elsevier Science, San Diego. 918 s.

Författare

Roland Bengtsson 2005. Rev. Eva Willén 2015. © ArtDatabanken, SLU 2015